

Београд, 31. јул 2015. године

УДРУЖЕЊЕ ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА
И ЗАМЕНИКА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА СРБИЈЕ

ОТВОРЕНО ПИСМО ЈАВНОСТИ

Друштва судија Србије, Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца и
Синдиката правосуђа Србије

Полазећи од садржине Предлога Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, а имајући виду да је у процедури по хитном поступку, да је јавности доступан од 27.7.2015. године и да реално није било могућности да се ставе предлози амандмана, принуђени смо да се јавности обратимо на овај начин упозоравајући на његове штетне последице по грађане Србије.

Пре свега, подсећамо да се владавина права остварује, између осталог, **поделом власти и независном судском влашћу**, те да је Високи савет судства независан и самосталан орган који обезбеђује и гарантује независност и самосталност судова и судија а Државно веће тужилаца самосталан орган који обезбеђује и гарантује самосталност јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца у складу са Уставом.

Судска власт, и правосуђе уопште, никада се нису мешали па тако ни сада немају претензије да утичу на уређење осталих грана власти и уређење државних органа. Ипак, примећују да се број функционера свакодневно увећава. Према подацима из регистра Агенције за борбу против корупције у односу на јануар 2014. године када их је било укупно 36.000, укупан број функционера је данас 45.649. Имајући у виду објављени укупан број запослених у јавном сектору, функционери чине скоро 10% од тог броја. Смањењем броја функционера, расходна страна буџета била би растерећена, а за грађане не би било штетних последица.

Овим писмом упозоравамо јавност да је одлука о рационализацији у правосудним органима Србије донета једнострано и супротно начелима које је Влада сама прописала у Предлогу Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору.

Наиме, начело функционалности подразумева организацију вршења послова у складу са њиховом природом, начином обављања и њиховом међусобном функционалном повезаношћу... Начело ефикасности подразумева организацију рада успостављену на начин којим се у највећој могућој мери, са оптималним бројем запослених, омогућава ефикасно извршавање закона и задовољавање потреба грађана и других субјеката.

У вези са тим, наглашавамо да су у правосуђу извршене две рационализације, прва 2007. године и друга 2009. године, када је више од 2.000 најискуснијих радника било приморано да оде из правосуђа, а које су довеле до евидентне преоптерећености и „загушености“ судског система, док извршна власт већ дужи низ година води негативну кампању против правосуђа, а истовремено пласира неистиниту тврдњу да улаже у правосуђе.

Такође, подсећамо да правосуђе није јавни сектор него грана власти. Истина, правосуђе је увек било третирано као јавни сектор увек када је требало да се смањују плате и број запослених али је од повећања плата у јавном сектору увек изузето – ранијим одлукама и садашњим изјавама и највама представника извршне власти.

Посебно наглашавамо, имајући у виду сврху доношења закона, да би уштеде на основу рационализације у правосуђу биле незнатне, а суштински би погубно деловале на функционисање судова и тужилаштва. У Републици Србији би по системазизацији требало да има 3.089 судија и 827 јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, односно укупно 3.916 носилаца правосудних функција, иако тај број није попуњен, а што чини око 0,8% од последњег објављеног укупног броја запослених у јавном сектору

(493.000 без јавних предузећа) и 11.600 осталих запослених у правосуђу, што чини око 2,5% од укупног броја запослених у јавном сектору. Смањење запослених у правосуђу, осим што би представљало недозвољен утицај и мешање у судску власт, довело би до занемарљивих уштеда.

Неприкладно је и супротно уставним начелима поделе власти, независности судске власти, као и владавине права да о броју запослених у правосуђу одлучује извршна власт, тако што министар одређује мерила о потребном броју запослених који прате у раду носиоце правосудних функција и тиме директно утиче на (не)функционисање судске власти, а тек предлог да то убудуће (до 1.6.2016. године, а који рок се већ мењао, па нема препреке да тако буде и у будућности, тј. да се поново не продужи) ради Генерални секретаријат Владе уз прибављено мишљење министарства надлежног за послове државне управа и локалне самоуправе и министарства надлежног за послове финансија, полазећи од образложеног предлога министра надлежног за послове правде (чл. 4. Предлога закона) је апсолутно недопустиво и неприхватљиво, а осим тога и **противуставно**.

У циљу јачања судске власти, требало би да мерила за одређивање броја судског и тужилачког особља прописује Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца.

Приликом опредељивања за било какве мере мора се узети у обзир реалност, а то је да је правосуђе годинама у фази реформе и да је у претходном периоду предузето низ непромишљених, брзих, скандалозних, често неодговарајућих мера, које су довеле до негативних последица, пре свега, за грађане. Како је увођењем тужилачке истраге повећана надлежност и обим посла, потребно је повећати број запослених у тужилаштвима, а свако даље смањење броја запослених у правосуђу додатно би дестабилизovalo судску власт и цео правни систем и грађанима отежало и успорило приступ правди.